

S. F. Gray's lefvermoss-släkten.

Af H. WILH. ARNELL.

S. F. GRAY'S arbete "A natural arrangement of British plants", som utkom år 1821, lämnades af den efter franska revolutionens många förvillelser för alla nyheter skuggrädda samtiden obeaktadt och blef snart alldeles bortglömdt. I hvad det rör lefvermossorna, räddades det först 1865 af W. CARRUTHER¹⁾ från denna glömska. Arbetet är ej, såsom man af titeln kan förledas att tro, en naken förteckning öfver Britanniens växter, utan det är en stor bok i två delar, som bland annat innehåller för sin tid utmärkta släktbeskrifningar. Bland lefvermossorna uppställas ej mindre än 20 nya släkten, och dessa hafva beskrifvits så tydligt, att det ej kan råda minsta tvifvel om deras betydelse. Begränsningen af släktena är äfven så god och naturlig, att nästan alla GRAY'S släkten sammanfalla med de släkten, som ännu i dag allmänt erkännas af hepaticologerna. Under sådana förhållanden har man skäl att tycka, att prioritets-rätt borde tillerkännas GRAY'S släktnamn i de fall, då de äro de äldsta. Så har dock ej allmänt blifvit fallet, emedan tyvärr bland ett stort antal hepaticologer ännu ringaktning för nomenklaturens viktigaste lag, prioritetens lag, är rådande. Så yttrar t. ex. den framstående hepaticologen GOTTSCHKE 1866 i Hedwigia, sedan CARRUTHER visat, att flertalet af GRAY'S släktnamn för lefvermossor äro prioriterade framför de gängse släktnamnen: "Den englischen Hepaticologen

¹⁾ W. CARRUTHER, On the nomenclature of British Hepaticae (Journ. of Botany, III, 1865).

mag durch diese Arbeit CARRUTHERS wohl ein patriotischer Seufzer entfahren, aber die deutschen Hepatologen werden wohl auch nach dieser überraschenden Entdeckung unbeirrt an der jetzt üblichen Bezeichnung festhalten." Några hepatikologer, såsom t. ex CARRUTHER, CARRINGTON och LINDBERG, hafva dock låtit rätt vara rätt äfven i denna sak och återupptagit de af GRAY's släktnamn, som varit prioriterade, men detta har framkallat stor oro bland de andra hepatikologerna. Denna oro vill nu LE JOLIS¹⁾ göra ett slut på, i det han söker bevisa, att *alla* de af GRAY föreslagna släktnamnen för lefvermossor böra förkastas. Som LE JOLIS emellertid i sin uppsats om släktnamnet *Porella* visat sig föga kompetent att utreda nomenklaturfrågor, torde en kritisk granskning af hans slutledningar vara af behovet, påkallad och detta så mycket mera, som LE JOLIS märkvärdigt nog genom sina uttalanden i nomenklaturfrågor lyckats leda några botanister på villospar. Så återgifver LE JOLIS några rader ur ett bref, hvori Sir J. D. HOOKER tackar honom för hans uppsats om *Porella* och ansluter sig till LE JOLIS' åsikt om detta namn; i *Revue Bryologique* för detta år uttalar sig L. CORGÈRE gillande om LE JOLIS' uppsatser om *Porella* och BIRAYS släktnamn o. s. v.

LE JOLIS erkänner, att GRAY's arbete blifvit af sin samtid orättvist bedömdt och med orätt lämnadt utan afseende, ja att det varit en för sin tid oyanligt förtjänstfull handbok i botanik. Häraf finner sig dock LE JOLIS ej uppfordrad att mot GRAY skipa en om ock sen rättvisa, utan han anser tvärtom, att när GRAY's arbete nu en gång kommit att blifva förbisedt, så må det gärna förblifva det för all framtid. Han söker vidare visa, att GRAY ej skulle varit kom-

¹⁾ A. LE JOLIS, Les genres d'hépatiques de S. F. Gray (Extrait des Mémoires de la Société nationale des Sciences naturelles et math. de Cherbourg, T. XXIX, 1893).

petent att uppställa nya slakten bland lefvermossorna, en insinuation, som dock fullkomligt vederlägges af det sätt, hvarpå GRAY löst sin uppgift. LE JOLIS kan också ej lämna något hållbart bevis för sitt påstående, att GRAY ej studerat lefvermossorna i naturen utan endast efter andras afbildningar. Betecknande för LE JOLIS' partiska framställning är, att han framhåller såsom en förebräelse mot GRAY, att denne vid författandet af sitt arbete begagnat sig af de bästa honom tillgängliga källskrifterna, och att LE JOLIS återgifver ett yttrande af R. SPRUCE, hvari denne yttrar sig ringaktande om GRAY, utan att nämna, att SPRUCE på samma sida knappast skattar DU MORTIER, hvilken LE JOLIS anser vara en inom hepatikologien "klassisk" författare, högre än GRAY. Förtjänstfull är emellertid LE JOLIS' utredning af hvilken, som bör anses som auktor för de i GRAYS arbete föreslagna släktnamnen för lefvermossor, i hvilket afseende mycken villrådighet rådt. Han visar nämligen, att intet giltigt skäl föreligger att för dessa släktnamn citera någon annan auktor än S. F. GRAY själf.

Såsom peremptoriskt skäl för förkastandet af alla GRAYS släktnamn för lefvermossor anför LE JOLIS, att de bildats af personnamn, men ej erhållit ändelsen a eller ia; de äro sålunda ej bildade enligt artikeln 27 i de 1867 i Paris antagna lagarne för den botaniska nomenklaturen. Härtill kommer, att släktena äro uppkallade efter personer, som enligt LE JOLIS äro för naturvetenskaperna helt och hållet obekanta, hvarigenom namnen strida mot art. 28 i samma lagar. Häremot torde kunna anmärkas, att nämnda lagar dock omöjligen kunna verka retroaktift, att somliga af GRAYS namn hafva ändelsen a, så *Cavendishia*, *Cyatophora*, *Kantia* och *Papa*, att Pariserreglerna i art. 3 innehålla den ännu viktigare föreskriften, att namns regelmässiga riktighet, välljud o. s. v. äro dock jämförelse-

vis blott bisaker,¹⁾ samt att det är svårt att inse, hvarför en maskulin ändelse skall göra släktnamn så förkastliga, då de bildats af personnamn, under det att det knappt torde hafva fallit någon in att vilja förkasta de många andra maskulina släktnamnen. För öfrigt visa just de härnedan anförda fallen af ljudlighet, att GRAYS af personnamn bildade släktnamn ej alls till form eller välljud skilja sig från de inom vetenskapen gängse släktnamnen på något sådant sätt, som kunde berättiga till deras förkastande. Huruvida de personer, som GRAY i sina släktnamn uppkallat, äro så främmande för naturvetenskaperna, som LE JOLIS vill göra troligt, torde numera vara svårt att utreda; detta är väl ock en mycket oviktig fråga, då det väl aldrig torde lyckas någon att af sådan orsak få ett släktnamn förkastadt; jag vill i detta afseende blott erinra om det misslyckade försök, som så stora auktoriteter som författarne af *Bryologia europaea* gjort att utbyta det efter ryska kejsarinnan CATHARINA uppkallade släktnamnet *Catharinea* med *Atrichum*. Att LE JOLIS själf ej alltid är så sträng i detta afseende synes t. ex. däraf, att han gör sådan anmärkning mot namnet *Cavendishia*, endast då det skulle vara namn på ett släkte bland mossorna, men däremot finner det lämpligt för ett fanerogamsläkte.

Mot många af GRAYS namn anmärker LE JOLIS, att de äro alltför likljudande med andra släktnamn och därför böra förkastas; såsom exempel på sådana likljudande namn må efter LE JOLIS anföras *Cesius* GRAY²⁾ och *Cæsia* R. BROWN, *Cyatophora* GRAY och

¹⁾ Samma grundtanke återkommer i art. 59, som lyder: "Under förevändning af att ett namn är illa valdt, mindre vackert eller att ett annat är bättre eller mera bekant, att det ej är nog grammatikaliskt, eller af någon annan obetydlig anledning är ingen berättigad att ersätta ett namn med ett annat."

²⁾ GRAYS namn meddelas i det följande oförändrade med den ändelse, som de hafva i GRAYS arbete; i slutet af uppsatsen vill

Cyatophorum P. B., *Herbertus* GRAY och *Herbertia* SWEET., *Kantia* GRAY och *Kentia* BLUME, *Mylius* GRAY, *Milium* LIN. och *Milla* CAV., *Nardius* GRAY och *Nardus* LIN., *Papa* GRAY och *Papia* Mich., *Riccardius* GRAY, *Richardia* KUNTH och *Ricardia* DUB. & SOL., *Scalius* GRAY och *Scalia* SIMS. Att LE JOLIS nu tillmäter den omständigheten, att namn äro mer eller mindre likljudande, en så stor vikt, förefaller besynnerligt, emedan han ej längre sen än i slutet af förra året i sin uppsats om släktnamnet *Porella* förklarar, att han fullkomligt gillar de tillägg till pariserreglerna, som 1892 antogos af en mängd botanister i Berlin, och dessa tillägg innehålla bland annat, "att likljudande namn skola bibehållas, äfven om de skiljas endast genom ändelsen, vore det ock endast genom en bokstaf." Härtill kommer, dels att några af de nämnda namnligheterna äro väl långsökta, dels att de med GRAYS namn lika släktnamnen, om *Cyatophorum* undantages, förekomma i från mossorna så vidt skilda grupper af växtriket, att af namnligheten ingen olägenhet torde kunna uppstå. Angående släktnamnen *Cyatophora* GRAY och *Cyatophorum* P. B. må framhållas, att det förra är namn på ett släkte bland lefvermossorna, det senare på ett släkte bland löfmossorna; någon nämnvärd olägenhet af båda namnens bibehållande torde därför knappt uppstå, hvarför äfven i detta fall ett frångående af tillämpningen af prioritetslagen är obeflögligt.

Mot släktnamnen *Cesius* (*Acolea* DUM.), *Cyatophora* (*Preissia* CORDA), *Scalius* (*Mniopsis* DUM.), *Lippius* (*Saccogyna* DUM.), *Kantia* (*Cincinnulus* DUM.) och *Herbertus* (*Schisma* DUM.) har LE JOLIS ej haft andra anmärkningar att göra än de ofvan omtalade, som gälla deras bildningssätt eller ljudlighet med andra släkt-

jag yttra mig litet om den ändring af dessa namns slutändelse från maskulin til feminin, som af flera hepatico'oger blifvit gjord.

namn, hvilka anmärkningar ej kunna berättiga till deras förkastande.

Angående släktnamnen *Herверus* (*Metzgeria* RADDI), *Mauroceni* (*Fossombronia* RADDI), *Pandulphinus* (*Lejeunia* LIB.), *Salviatus* (*Frullania* RADDI) och *Strozzius* (= *Reboulia* och *Fegatella* Raddi) anmärker däremot LE JOLIS riktigt, att de, såsom ock allmänt erkänts, måste träda tillbaka för de äldre synonyma namn, som efter dem anförts inom parentes.

Då LE JOLIS mot de återstående släktnamnen har framställt äfven andra anmärkningar, än de, som röra deras bildningssätt eller ljudlighet med andra släktnamn, vill jag för hvart och ett af dessa släktnamn kort sammanfatta de andra mot dem framställda anmärkningarne.

Bazzanius (*Mastigobryum* NEES.) förkastar LE JOLIS äfven därför, att GRAY under *B. trilobatus* anført såsom synonym *Jung. Donniana* HOOK. Detta visar visserligen, att GRAY ej nöjaktigt känt *J. Donniana*, men ej alls att han ej känt *B. trilobatus* tillräckligt för att uppställa den såsom en ny släkttyp. Att tillmäta ett synonym en sådan vikt, som LE JOLIS i detta fall gör, strider helt och hållet mot det gängse bruket. Så t. ex. beder jag att få hänvisa till, hvad E. FRIES¹⁾ säger om de i äldre författares arbeten förekommande synonymerna; särskildt må här från denna källa anföras följande uttalande att, "då man bestämmer en författares växt, måste alltid mera vikt läggas på hans beskrifningar, växtställen o. s. v. än på synonymien." Men mot GRAYS beskrifning af sitt ifrågavarande släkte har LE JOLIS ej gittat göra någon anmärkning. Då LE JOLIS sökt göra ett stort nummer af GRAY's misstag i denna synonymfråga, kan det ej vara ur vägen att framhålla, att GRAY blifvit förledd till sitt misstag af uppställaren af arten *J. Donniana* HOOKER, som

¹⁾ E. FRIES, Botaniska Utflugter, I, p. 291—292. 1853.

själf trott (i Fl. Scot., p. 117) den vara blott en varietet af *B. trilobatus*, och att DU MORTIER ännu 1874¹⁾ förenar de två nämnda mossorna inom samma släkte *Pleurosohisma*; HOOKER och DU MORTIER, som LE JOLIS framhåller som "klassiska" författare inom hepatikologien, hafva sålunda i denna fråga begått minst lika stora misstag som GRAY.

Cavendishia (*Madotheca* DUM.) erkänner LE JOLIS själf vara ett på tillfredsställande sätt uppställt släkte, men han anser, att det yngre släktnamnet *Madotheca* DUM. dock bör bibehållas, emedan upptagandet af *Cavendishia* GRAY (1821) skulle göra ett namnbyte för *Cavendishia* LINDL. (1837) nödvändigt. Den omständigheten, att LINDLEYS namn blifvit bibehållet i "Index plantarum phaenogamicarum", anser LE JOLIS äfven utgöra ett tungt vägande skäl för detta namns bibehållande. Redan förut²⁾ har jag protesterat mot dessa absurda nomenklaturåsikter, som trampa prioriteten under fötterna. Att jag ej är ensam om deras förkastlighet torde framgå från följande yttrande af E. FRIES³⁾: "Hvad skulle man säga om en Historicus, som tillskrefve en händelse en annan person, än hon verkligen tillkommer under förebärande af bruket och namnens likgiltighet? Visst kan sägas, att det är obetydligt; men öfverger man derföre det rätta i det ena efter det andra, så växa dessa misstag slutligen till en komplett oreda och godtycklighet. Att hylla bruket, då det är missbruk, som regel, är för vetenskapen lika vådligt som att upphöja vanan och convenancen till moralprincip. I vetenskapen gäller intet annat än det *sanna* och *rätta*; allt som icke därifrån utgår måste förfalla. Alla biskäl af likgiltighet, be-

¹⁾ B. C. DU MORTIER, Hepaticae Europae, 1874, p. 105.

²⁾ H. W. ARNELL, Om släktnamnet Porella (Bot. Notiser, 1893, p. 127-132).

³⁾ E. FRIES, l. c. p. 270-271.

qvämlighet, bruket o. s. v. måste tystna, då de strida mot sanning och rättvisa.”

Under alla förhållanden har namnet *Cavendishia* GRAY företrädde framför *Madotheca* DUM., men GRAYS namn måste å sin sida träda tillbaka för det vida äldre namnet *Porella* DILL. (1741)¹⁾.

Marchesinus (*Phragmicorna* DUM.) betecknar ett släkte, som t. ex. LINDBERG och MASSALONGO ansett böra indragas, hvarvid släktets enda art förts till *Lejeunia*; LE JOLIS anmärker för öfrigt mot detta släktnamn endast, att det har maskulin ändelse. Hvar och en, som anser *Lejeunia Mackaii* (HOOK) utgöra typen för ett eget släkte, måste bibehålla GRAYS namn för detta släkte.

Martinellius (= *Radula*, *Scapania* och *Plagiochila* DUM.) Detta släkte förklarar LE JOLIS vara så onaturligt och sammansatt af så olikartade elementer, att det ovillkorligen måste helt och hållet förkastas och ersättas af DU MORTIERS tre ofvannämnda släktnamn. Mot denna stränga förkastelsedom kan mycket invändas. Så borde väl förkastelsedomens blifva än strängare öfver de hepatikologer (så t. ex. HOOKER), som sammanfört ej blott de nämnda lefvermossorna utan äfven flere andra olikartade grupper under släktnamnet *Jungermania*. Fördömas borde äfven, att DU MORTIER ännu 1874 i *Hepaticae Europae* ställer sina släkten *Radula*, *Scapania* och *Plagiochila* i följd efter hvarandra och sålunda anser dem vara närsläktade. Några sådana förkastelsedomar faller LE JOLIS dock ej, HOOKER och DU MORTIER äro för honom ”klassiska” hepatikologer, men GRAY en ignorant. Dessa förhållanden hafva framhållits, emedan de visa, huru ringa vikt, som bör tilläggas LE JOLIS’ partiska exklamationer och kraftord, på samma gång de äfven torde betydligt

¹⁾ Jämför: S. O. LINDBERG, Utredning af Skandinavians Porella-former (*Acta soc. scient. Fenn.*, 1869) och H. W. ARNELL, Om släktnamnet *Porella*.

förringa kraften af hans uttalanden mot släktet *Martinellius*. Att detta släktes utbrytande ur det stora släktet *Jungermania*, var ett framsteg i systematiken torde ej kunna förnekas. Att GRAYS släkte ej heller är så onaturligt, som LE JOLIS låter påskina, framgår däraf, att släkterna *Martinellius* (*Scapania*) och *Plagiochila* i alla de systematiska uppräknningar af lefvermossor, som jag kan erinra mig, blifvit ställda nära hvarandra såsom med hvardera närsläktade. Den plattade kalken och bladens form, som starkt erinrar om bladen hos släktet *Martinellius*, rättfärdigar *Radula*-arternas inordnande i ifrågavarande släkte. Då nu GRAYS släkte i sin ordning delats i flera släkten, föreskrifver art. 54 i nomenklaturreglerna, att släktnamnet dock skall behållas för ett af de viktigaste af de nya släkterna. LINDBERG har också använt det för det, åtminstone om afseende fästes vid de europeiska förhållandena, artrikaste nya släktet, nämligen det, som af DU MORTIER kallats *Scapania*; i detta afseende har sålunda LINDBERG handlat i full öfverensstämmelse med nomenklaturreglerna. LINDBERGS åtgärd har eget nog ej vunnit allmänna efterföljd, men måste dock såsom fullt korrekt hafva utsikt att med tiden vinna erkännande.

Mylius är GRAYS svagaste släkte, men ej ens detta släkte torde kunna förkastas. LE JOLIS grundar sin förkastelse öfver detsamma hufvudsakligen på dess heterogena sammansättning; till släktet fördes nämligen af GRAY *Jung. Taylori*, *J. anomala*, *J. cuneifolia* och *J. polyanthos*. Häremot kan invändas, att man för att kunna bedöma ett släkte i första hand har att hålla sig till den öfver detsamma lämnade beskrifningen, ett sakförhållande, som betecknande nog synes vara för LE JOLIS alldeles främmande, såsom synes däraf, att han ingenstädes i sitt arbete ens hänsyftar på, att GRAY beskrifvit sina släkten, än mindre underkastat beskrifningarne någon pröfning.

GRAYS beskrifning på detta släkte innehåller emellertid bland annat, "calyx terminal, exserted, cylindrical, tip compressed, truncated, 2-lipped, slit on both sides, slightly toothed", hvilket uppenbart visar, att han i första rummet grundat sitt släkte på *J. Taylori* och *J. anomala*, hvarefter han kommit att i det inordna äfven ett par andra arter. Af dessa arter har *J. cuneifolia* Hook. endast blifvit funnen i sterilt tillstånd och för öfrigt ända till sista tiden¹⁾ varit en gåta för hepatikologerna, hvarför den omständigheten, att denna art fått plats i släktet, kan anses ganska ursäktlig; ännu så sent som 1874 inordnar äfven Du MORTIER²⁾ *J. cuneifolia* i samma släkte med *J. Taylori* och *J. anomala*, nämligen i sitt släkte *Coleochila*. Svårare är att inse, hvarför äfven *J. polyanthos* kommit att få plats i släktet. Men att främmande element inordnats i ett genom beskrifning tydligen karakteriseradt släkte, berättigar ej till släktets förkastande; art. 53 af nomenklaturlagarne förutsätter uppenbart, att främmande element böra från ett släkte aflägsnas, men under tydlig föreskrift, att elements aflägsnande från en grupp ej berättigar till ändring af gruppens namn.

Till släktet *Nardius* förde GRAY arterna *Jung. scalaris*, *J. compressa* och *J. emarginata* och såsom karakter för släktet anför han bland annat calyx "imbedded in the perichetial leaves." Detta släkte sammanfaller sålunda nästan fullkomligt med släktet *Nardia*, såsom det af LINDBERG uppfattades så sent som år 1879 i Musci Scandinavici, hvilket visar, att det varit ovanligt lyckligt uppställt. Under tidernas lopp hafva väl författarne försökt uppdelat släktet i

¹⁾ H. BERNET förklarar 1888 i "Catal. des Hépatiques du sud-ouest de la Suisse" p. 38—39, såsom det synes på goda grunder, att hvad, som beskrifvits som *J. cuneifolia*, endast varit späda exemplar af *Plagiochila asplenoides*.

²⁾ B. C. DU MORTIER, Hepaticae Europae, p. 105—106.

flera släkten, men, om man undantager utbrytningen af släktet *Marsupella*, kan med fog påstås, att dessa försök varit misslyckade; att genom sådana misslyckade delningsförsök af andra författare ett släktes namn skulle blifva förkastligt, är en mening, som LE JOLIS torde blifva ensam om.

Pallavicinius. Detta namns historia och väl grundade prioritet framför de talrika andra namnen på samma släkte har LINDBERG 1867 påvisat i sin uppsats "En liten profbit på namnförbistring." LE JOLIS anmärker mot släktnamnet, att släktet först af GRAY kallats *Herbertus*, hvilket namn genom tillägg i slutet af hans bok ändrats till *Pallavicinius*, och att släktet på senare tider delats i två släkten, hvilka anmärkningar ej alls torde vara af beskaffenhet att omöjliggöra GRAYS släktnamn. Art. 54 af nomenklaturreglerna förutsätter tydligen lofligheten af en sådan delning af släkten, men föreskrifver på samma gång uttryckligen, att vid en sådan delning det delade släk- tets ursprungliga namn skall bibehållas och det helst vid det viktigaste (det mest typiska eller mest arrika) af de nya släktena, hvilken föreskrift äfven LINDBERG, TREVISAN o. s. v. ställt sig till efterrättelse. På tal om detta släkte gör LE JOLIS ett ovanligt förhastadt och misslyckadt anfall mot LINDBERG. Han påstår nämligen på grund däraf, att LINDBERG för släktnam- net oriktigt citerat sid. 684 i andra delen af GRAYS arbete, under tydlig skadeglädje, att detta visar, att LINDBERG ej själf läst GRAYS arbete, en slutsats, som man med kändedom om LINDBERGS ovanliga samvets- grannhet måste finna osannolik. Citatet af andra delen i stället för första delen kan väl likaså gärna bero på skrif- eller tryckfel. Däremot blir citatet af sida 684, om det får gälla för första delen fullt rik- tigt, då det är till denna sida, som GRAY förlagt sin ändring af namnet *Herbertus* till *Pallavicinius*. LE JOLIS synes ej begripa, att man vid ett arbetes be-

gagnande bör i detsamma införa de rättelser och tillägg, som författaren ansett sig böra göra, och att man sedermera är i sin fulla rätta, att citera dessa rättelser och tillägg just för de sidor, till hvilka författaren önskat få dem förlagda. Om LINDBERG själf läst eller efter andra citerat GRAYS arbete, är för öfrigt uppenbarligen fullkomligt likgiltigt med afseende på den rätt, som GRAYS namn kunna hafva ett erkännas som prioriterade.

Släktnamnet *Papa* är yngre än *Marsilia* Micheli (1729) och *Pellia* RADDI (1820) och måste därför hänvisas till synonymernas skara. *Marsilia* MICH. anser LE JOLIS ej kunna upptagas, emedan det skulle omöjliggöra det yngre namnet *Marsilea* LIN.; här återkommer sålunda LE JOLIS till samma åsikt, som han yttrat på tal om *Cavendishia*, att ett äldre namn skulle kunna omöjliggöras genom ett yngre, en åsikt så befängd, att den ej kräfver någon vederläggning. På tal om *Marsilia* har LE JOLIS lyckats få se, att B. KAALAAS i Ryfylkes Mosflora (troligen genom tryckfel) kommit att skriva *Marsilia epiphylla* LIN., hvilket är tillräckligt för, att LE JOLIS kommer med det osanna påståendet, att detta skrifsätt antagits af LINDBERGS "hängifna lärjungar"; LINDBERG betecknar ifrågavarande art fullt korrekt med *M. epiphylla* (L.) LINDB. och det torde vara lätt för den, som önskar, att öfvertyga sig om, att hans "lärjungar" gjort på samma sätt.

Släktet *Riccardius* (= *Aneura* DUM.) har af GRAY blifvit mycket klart och tydligt beskrifvet. För att styrka detta påstående äfvensom för att visa, huru för sin tid framstående GRAYS släktbeskrifningar voro, återgifves härmed beskrifningen på detta släkte: "*Male*. Anthers spherical, on the upper face of the thallus, imbedded in it, or surrounded by a perichetium. *Fem*. from near the edge of the lower face; *calyx* single, bellshape, very short; mouth expanded, lobed, fringed; *calyptra* exerted; *capsule* oblonged, 4-

valved; valves streaked lengthways and crossways; *elaters* in tufts, pencilshape, on the tip of the valves; *helices* single, spindleshape. — *Thallus* fleshy, ribless, compressed, branched." LE JOLIS tvekar dock ej att finna släktet på ett mindre nöjaktigt sätt uppställt, hvilken åsikt han grundar därpå, att GRAY i släktet inordnat förutom *Jung. multifida* och *J. pinguis* äfven ett främmande element *Riccia fluitans*. Härvid är att märka, att *Riccia fluitans* är en form, som aldrig fruktificerar, men som till sitt vegetativa system liknar släktets arter tillräckligt för att förklara GRAYS misstag. LE JOLIS torde ej finna många, som gilla hans åsikt, att ett släkte bör förkastas, om en för släktet främmande *steril* form blifvit i detsamma inordnad. I nomenklatur-lagarne finner han åtminstone ej stöd för sin åsikt; dessa föreskrifva tvärtom i art. 53 klart och tydligt, att, om från en grupp element afsöndras, detta ej berättigar till ändring af gruppens namn.

Såsom af det föregående synes, hafva de flesta af GRAYS släktnamn maskulin ändelse. Då det bildat sig en allmän åsikt (fråga är, om ej fördom vore ett riktigare ord) bland botanisterna, hvilken åsikt äfven ligger till grund för art. 27 af nomenklaturlagarne, att af personnamn bildade släktnamn böra hafva feminin ändelse, har den maskulina ändelsen på GRAYS släktnamn vållat åtskilligt bekymmer. Några hafva ansett den utgöra en tillräcklig orsak för dessa namns förkastande, hvilken orimliga åsikt i det föregående bemötts. Andra hafva försökt råda bot genom att ändra ändelsen till feminin, så t. ex. *Nardius* till *Nardia*, hvartill början gjordes 1870 af *B. Carrington*¹⁾, hvilkens exempel sedan följts af flera andra hepatikologer, och det är just under denna ändrade form, som GRAYS släktnamn vunnit återinträde i vetenskapen. LE JOLIS anmärker häremot, att nomenklaturlagarne

¹⁾ B. CARRINGTON, D:r GRAY'S arrangement of the hepatics (Trans. Bot. Soc. Edinb., X, 1870).

ej tillåta en sådan ändring, och att de ändrade namnen ej kunna tillskrifvas GRAY, utan äro helt och hållet nya namn, som hafva till auktor den, som gjort ändringen, och som hafva att räkna sin ålder först från den tid, då de af honom offentliggjordes. LE JOLIS är sannerligen ej rätte mannen att komma med ett sådant rättshafvari. Mig synes det, som man om någonsin om LE JOLIS kan säga, att han silar myggor, men sväljer kameler. Ena gången håller han så strängt på prioritetslagen, att han anser en så obetydlig förändring af ett namn, som en ändring af dess genus är, vara under alla förhållanden fullkomligt otillåten, en annan gång säger han prioritetslagen vara accessorisk och oväsentlig och offerar utan tvekan namn, som han erkänner vara prioriterade, för att rädda yngre namn. Medgifvas måste dock, att nomenklaturlagarne strängt taget ej berättiga till den med GRAYS namn gjorda ändringen, men å andra sidan bör väl af flera oegentligheter den minsta väljas. Man har i detta fall att välja mellan att förkasta för öfrigt väl grundade släktnamn, blott emedan de i formelt hänseende strida mot regler, som man nära ett halft sekel efter namnens offentliggörande ansett sig böra uppställa, eller att behålla dessa numera formelt inkorrekta namn eller ock att erhålla otvifvelaktigt mera väljudande och formelt oklanderliga namn genom en liten korrektion, hvartill nomenklaturlagarne visserligen ej uttryckligen gifva tillåtelse, men som så nära liknar de tillåtna korrektionerna ¹⁾, att man ej kan värja sig från den tanken, att, om vid nomenklaturlagarnes

¹⁾ Art. 66 af nomenklaturlagarne lyder: "Har ett från grekiskan eller latinet hemtadt namn blifvit oriktigt skrifvet eller oriktigt bildadt, eller har ett efter ett personal-namn bildadt namn ej blifvit riktigt stafvad, eller har misstag om ett namns grammatikaliska genus haft till påföljd oriktiga ändelser på species-namn, så är en hvar botanist berättigad att rätta dessa felaktiga namn och ändelser etc."

affattande man kommit att tänka på ifrågavarande fall, korrektion äfven i det skulle tillåtits. Det är det sista alternativet, som blifvit valdt och detta val synes mig äfven vara det lyckligaste, då däri-genom prioritetslagen respekteras på samma gång som de nutida formella fordringarne.¹⁾ Denna tvi-stefråga³ inverkar naturligtvis ej det ringaste på den rätt, som GRAYS namn hafva till prioritet; den, som ej vill godkänna namnen i deras korrigerade form, kan dock ej undgå att taga hänsyn till dem i deras ursprungliga form.

Granskningen af LE JOLIS' afhandling om GRAY'S lefvermoss-slakten har, som af det sagda framgår, ledt mig till slutsatser, som äro fullkomligt motsatta dem, hvartill LE JOLIS kommit. LE JOLIS anser, att man måste förkasta alla GRAYS släktnamn; för mig står det klart, att man snarare varit allt för kritisk med af-seende på desamma; så synes det mig att förutom de af t. ex. LINDBERG erkända släktnamnen äfven släkt-namnen *Lippius* och *Cyatophora* (*Chomocarpon* Corda är ett 8 år yngre namn) böra återupptagas.

Finska botanisters åsigter angående Köpenhamns-förslaget till nomenklaturregler.

På ett sammanträde mellan botanister i Helsing-fors diskuterades det förslag till regler för nomenkla-turen, som behandlades af den botaniska sektionen vid det skandinaviska naturforskaremötet i Köpenhamn 1892²⁾, och man kom till följande resultat.

§ 1. Om stiliseringen af denna § förenade man sig. Dock borde namnet *Fluviales*, hvilket för när-

¹⁾ En korrektion kan dock ej företagas med namn, som, såsom fallet är med *Lippius* och *Scalius*, däri-genom skulle blifva lika med andra släktnamn.

²⁾ Se Bot. Notis. 1892 p. 188.

varande allmänt begagnas som beteckning för en ordning, bibehållas i denna bemärkelse.

Rektor M. BRENNER önskade att den i § uttalade principen måtte konsekvent genomföras och alltså alla familjenamn härledas från något karaktäristiskt och allmännare känt slägte genom tillägg af ändelsen *-aceæ* till stammen, möjligen med undantag af de namn som utan att härledas från ett slägtnamn ändock hafva denna ändelse, såsom *Pomaceæ* och *Papilionaceæ*. Särskildt hvad de med två eller flere namn betecknade familjerna beträffar, såsom *Compositæ* eller *Synanthereæ*, *Labiata* l. *Verticillata*, *Personata* l. *Rhinanthaceæ*, *Asperifolia* l. *Boeraginaceæ*, *Umbellifera* l. *Umbellatæ*, *Senticosæ* l. *Rosaceæ*, *Fluviales* l. *Potamogetoneæ* och dylika vore detta önskvärdt. *Caryophyllaceæ* borde, såsom bildadt af ett slägtnamn från en helt annan familj, ej användas; äfven förlängningen af *Synanthereæ* till *Synantheraceæ* vore olämplig. Däremot kunde, om ofvan nämnda undantag antages, *Palmaceæ* användas i stället för *Palma*. Hänvisade för öfrigt till de af honom i Floristisk Handbok för läroverken i Finland år 1885 föreslagna familjenamn såsom *Helianthaceæ*, *Lamiaceæ*, *Angelicaceæ*, *Aesculaceæ*, *Brassicaceæ*, *Arun-dinaceæ* etc.

§ 2.. Då varieteter och former äro systematiska enheter lika väl som arter och underarter, ansåg man att deras namn till genus borde rätta sig efter slägtets. Om man åter såsom form ville utmärka en ståndortsmodifikation eller en patologisk bildning, borde namnet erhålla feminin ändelse såsom attribut till *forma*. I vissa fall, om t. ex. slägtnamnet vore feminint, kunde man då visserligen icke se huruvida en form betraktades såsom tillfällig eller icke, men olägenheten häraf ansågs dock mindre än betecknandet af f. på annat sätt än de andra ifrågavarande begreppen. Lämpligast vore utan tvifvel att genom ett

eget tecken, *mod.* eller något dylikt, utmärka de tillfälliga modifikationerna.

Rektor BRENNER önskade med uteslutande af § 5 gifva denna § följande lydelse: Arter, underarter, varieteter och former benämnas så vidt möjligt med något för växten i fråga i ett eller annat afseende betecknande namn, hvilket, i händelse det är adjektivt, rättar sig efter slägtnamnets genus och för underarter föregås af tecknet *, för varieteter af *var.* och för former af *f.* — Afses med uttrycket form endast en tillfällig, icke systematisk sådan, rättar sig det adjektiva namnet efter ordet *forma*, till hvilket det då är attribut. Är slägtnamnets genus tvifvelaktigt, bibehålles den genusändelse, som vid artens benämning har gammal häfd för sig.

Såsom skäl för likformigheten beträffande genusändelsen anfördes det omotiverade uti att använda ett olika benämningssätt för en och samma växt beroende af den oftast subjektiva uppfattningen af densamma hos olika författare eller t. o. m. samma person på olika tider, i det denna än kunde betraktas såsom subspecies, än såsom varietet, eller än som varietet, än såsom en ännu mer underordnad form. En del redan i bruk varande varietets eller formnamn vore dessutom sådana att de tydligen hänförde sig till växten själf och icke till begreppet varietas eller forma, såsom till exempel *subfloribundum* eller *pseudodiaphanum* bland *Hieracia*.

§ 3. Prof. ELFVING önskade uttala att man lade allt för stor vikt på anförandet af auktorsnamn. Dessas betydelse vore egentligen att, då samma namn användts för olika begrepp angifva hvilket af dem som åsyftades, men nu hade man kommit derhän att deras bortlemnande äfven i de fall, då alldeles ingen osäkerhet var möjlig, ansågs såsom ovetenskapligt; man borde så mycket som möjligt söka undvara dessa citat.

Härmed förenade sig i hufvudsak äfven doktor KIHLMAN, hvilken särskildt önskade framhålla auktorsnamnens karaktär af förkortade literaturcitat, och ville, med förkastande af alla på endast s. k. historisk rättvisa grundade prioritetsanspråk, fasthålla vid denna synpunkt som norm för auktorsnamnens begagnande.

§ 4. Godkändes.

§ 5. Ansågs af flertalet innehålla alltför oväsentliga bestämningar för att alls behöfva upptagas, hvarjämte flere af de anförda exemplens riktighet ansågs kunna starkt ifråga sättas.

§ 6. Rörande denna punkt förenade man sig fullständigt om prof. Fries' uttalande i Köbenhavn.

§ 7. Godkändes med ett af d:r KIHLMAN gjordt tillägg att, med all reservation mot onödigt namnmakeri, äfven för bevisliga bastarder alternativt eller kompletteringsvis finge användas det för öfrigt gällande binominära beteckningsättet i de fall, der bastarden i fysiognomiskt eller växtopografiskt hänseende förhölle sig som en art och en kortare benämning därför kunde befinnas önskvärd, eller ock då två eller flere från hvarandra skiljaktiga korsningsprodukter uppkommit mellan samma stamformer och den vanliga bastardbeteckningen sålunda icke alltid var tillräcklig.

§ 8. Den nuvarande stiliseringen syntes alltför kategorisk, då den nästan tycktes uppmuntra till försummande eller lättsinnigt begagnande af föregångarens arbeten; man var dock ense om det syfte, som vid diskussionen i Köbenhavn af d:r ROSENVINGE framhållits, och trodde att detta tydligare än nu skulle framgå, genom följande stilisering: Kan en art — — — prioritet icke i strid med bestående häfd göras gällande på grund af senare undersökning af original-exemplaret.

§ 9. Man ansåg allmänt att, om en författare offentliggjorde en art under ett namn som han funnit

gifvet i ett herbarium af en annan författare, det vore hans skyldighet att angifva detta, men att han själf och ingen annan borde för arten citeras, i fall han ej, på grund af den i herbariet föreliggande utredningen af sakförhållandet, fann sig skyldig att teckna den ursprungliga uppställaren af arten jämväl såsom auktor.

§ 10. Beteckningen *hort.* ansåg man icke böra bibehållas.

En för svenska floran ny Rosa-art.

Af FRANÇOIS CRÉPIN,

direktör för bot. trädg. i Bryssel.

Bland Rosæ i E. FRIES' herb., hvilka blifvit mig tillsända af prof. TH. FRIES, hade jag nöjet finna vackra ex. af *Rosa Jundzilli* BESSER med följande etikett, skrifven af E. FRIES:

"*Rosa canina* v. *pendula*. Subinermis! E fissuris rupium insulæ, St. Carlsö prope Gottland Pendula, Cornell".

Förekomsten af *R. Jundzilli* på ön Carlsö, vid 57° n. b., är ett i växtgeografiskt hänseende ytterst märkvärdigt faktum, då man besinnar att de hittills kända nordligaste lokalerna för denna art äro belägna vid 51 å 52°. Dessa lokaler äro Rosstrappe och Heiligenstadt i Hercynien och Spremberg i syd-östra delen af provinsen Brandenburg. Den form, hvori *R. Jundzilli* uppträder på St. Carlsön, är mycket utmärkt och tillåter icke något tvifvel angående artbestämningen. Den är obeväpnad, med temligen spensliga och långa internodier. De sekundära bladnerverna äro endast på det allra nedersta bladet på de blombärande grenarne obetydlig glandelbärande.

Gottlands botanister böra se efter, om icke denna art äfven förekommer bland klipporna på deras ö.

Den 1:ste maj 1893.

Några sötvattens-alger från Grönland.

Af R. BOLDT.

Vid min undersökning af desmidierna i svenska riksmuseets algkollektioner från Grönland antecknade jag i förbigående äfven några till andra familjer hörande arter. Då den grönländska algfloran ännu är mycket ofullständigt känd, har jag velat publicera nedanstående förteckning.

Pandorina Morum BORY. Julianehaab, Sakkok, Godhavn, Sofiehamn.

Gloetila pallida KÜTZ. Tab. Phycol. III. 32 fig. V b. Lat. fil. 4, 5 μ . Godhavn.

Pediastrum Boryanum (TURP.) MENEGH.

a. genuinum KIRCHN.

1. Ralfs Br. Desm. Tab. XXXI fig. 9 a. Dispositio cellularum 1 + 5 + 10; Diam. cell. 3,6—6 μ ; Diam. coenob. sine corn. 24 μ ; Long. corn. 3,6 μ . Ivigtut.

2. Coenob. e cell. 64 compos. Diam. coenob. 60—67 μ ; lat. cell. marg. 7,2—8,4 μ ; long. cell. marg. cum corn. 9,6 μ . Godthaab (Tärnholmen).

Diam. coenob. c. 200 μ ; lat. cell. marg. 33,6—36—43,2—46,8 μ long. cell. marg. sine corn. 24—25,2 μ ; long. corn. 18 μ ; long. cell. marg. cum corn. ad 50,4 μ . Membrana distincte punctata. Godthaab (Tärnholmen);

3. Coenob. e cell. 128 compos. Diam. coenob. 72—80 μ . Lat. cell. marg. 5—9,6 μ . Godthaab (Tärnholmen).

b. granulatum KIRCHN.

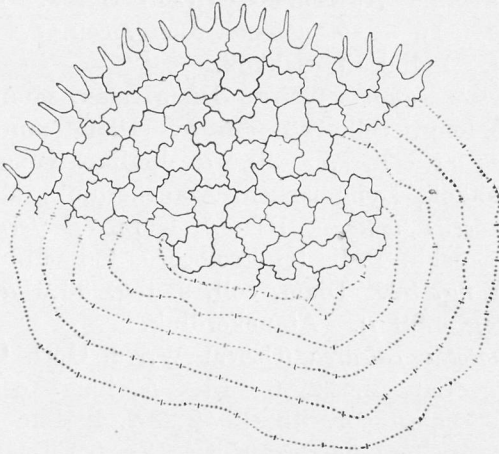
1. Coenob. e cell. 1 + 7 = 8 compos. Kung Oskars hamn.

2. Coenob. e cell. 1 + 5 + 10 = 16 compos. Maligiak.

3. Coenob. e cell. 64 compos. Diam. coenob. 108—120; lat. cell. marg. 12—14,4—16,8 μ . Godthaab (Tärnholmen).

Pediastrum undulatum (WILLE) BOLDT.

Syn. *P. Boryanum* (Turp.) Menegh. *ε. undulatum*
Wille Ferskv. alg fr. Nov. Semlj. p. 28.



Coenobiis suborbicularibus vel oblongis, continuis, e cellulis usque ad 128 et 256 (!) compositis; cellularum strato simplici; cellulis perifericis bilobis, lobis cornutis; cellulis centralibus arctissime conjunctis, *irregulariter undulatis*; omnium membrana punctata. Figura 1.

Diam. max. coenob. 230—259 μ ; diam. min. coenob. 180—210 μ ; Lat. cell. marginal. 22—17 μ . Long. cell. marginal sine corn. 12 μ ; long. corn. 12 μ .

Godthaab (Tärnholmen), ubi cl. Th. M. Fries legit 9 VI 1871.

Pediastrum rotula A. BR. Disp. cell. $1 + 7 = 8$; Diam. coenob. 32,4 μ . Kung Oskars hamn.

β *emarginatum* A. BR. Disp. cell. $7 + 1 = 8$; Diam. coenob. c. 28,8 μ . Friedrichsthal.

Pediastrum vagum KÜTZ. Coenob. e cell. 32 compos. Sofiehamn.

Ophiocyrtium parvulum (PERTY) A. BR. Lat. fil. 4,8 μ . Ivigtut.

Eremosphaera viridis de BARY. Diam. cell. 72 μ . Igaliko.

Tetraspora lubrica AG. Kung Oskars hamn.

Staurogenia rectangularis (NÄG.) BRAUN. Coenob. e cell. $4 \times 16 = 64$ compos. Long. cell. 8,4 μ ; lat. cell. 4 μ . Igdlutjait, Sakkok.

Oocystis solitaria WITTR. Diam. max. famil. 27—43,2 μ ; long. cell. 13—36 μ . Diam. min. famil. 18—38,4; lat. cell. 7,7—20,4 μ . Igaliko, Kung Oskars hamn, Sakkok, Lyngmarken, Atanekerdruk, Maligiak.

Urococcus insignis (HASS.) KÜTZ. β *ferrugineus* LAGERH. Stockh. Pediastr. Protococc. Palmell. pag. 75 Tab. III fig. 32. Diam. cell. s. teg. 33,6 μ ; diam. cell. c. teg.—88 μ . Atanekerdruk.

Mougeotia calcarea (CLEVE) WITTR. Gotl. Öl. Sötvattensalg. Lat. fil. 12, 6—14,4 μ ; long. cell. 125—... μ ; Diam. spor. 43,2—52,2 μ . Igaliko.

Spirogyra groenlandica KOLD. ROSENV. Long. spor. 93,6 μ ; crass. spor. 39,6 μ ; crass. cell. 24 μ . Atanekerdruk, Igdlutjait.

Från Botaniska Sällskapet i Stockholm förhandlingar.

Den 15 februari 1893.

1. D:r G. TISELIUS demonstrerade formserier af *Potamogeton decipiens* Nolte och *Potamogeton pectinatus* L. samt redogjorde för sin plan till ett exsickatverk öfver släktet.

2. Dr. F. AULIN lemnade en skildring af vegetationen i trakten af Ljugarn på Gotland och framlade exemplar af intressantare former härifrån samt från ett par andra trakter i Sverige.

Den 5 april 1893.

1. Rektor S. ALMQUIST föredrog om "Fanerogamvegetationen i Stockholms yttre skärgård". Med anledning af föredraget yttrade sig flere af sällskapet medlemmar.

2. Diskuterades ett från "Den botaniske Forening" i Köpenhamn inkommet förslag till regler beträffande den botaniskt systematiska nomenklaturen. Sedan förslaget genomgått punktvis, uppdrogs åt en komité att med ledning af den förda diskussionen utarbета och vid ett följande sammanträde framlägga ett bestämdt formuleradt utlåtande öfver de föreslagna reglerna. Till medlemmar af denna komité valdes Professorerne WITROCK och ERIKSSON, Adjunkten KROK och Docenten MURBECK.

Den 19 april 1893.

1. Följande af komiterade utarbetade förslag till utlåtande med anledning af det från "Den botaniske Forening" i Köpenhamn inkomna förslaget till regler för den botaniskt systematiska nomenklaturen antogs efter förutgången diskussion:

"Punkt 1. Med afseende på familjernas namn gäller prioritetsprincipen lika väl som med afseende på art- och slägtnamn. Året 1789, under hvilket Jussieu's "Genera plantarum" utkom, bestämmes såsom utgångspunkt vid valet af namn för de naturliga familjerna.

Följande Linneanska namn böra dock bibehållas såsom beteckning för familjer eller högre systematiska grupper: Amentaceæ, Asperifoliæ, Bicornes, Caryophylleæ, Compositæ, Coniferæ, Contortæ, Drupaceæ, Gramina, Orchideæ, Palmæ, Papilionaceæ, Personatæ, Pomaceæ, Scabridæ, Scitamina, Senticosæ, Tricocceæ, Umbellatæ, Vaginales.

Namn på ordningar, familjer samt högre systematiska grupper i allmänhet böra lika väl som arter och släkten åtföljas af auktorsnamn.

Punkt 2. Underarter betecknas med en * framför namnet, och deras kön rättar sig efter slägtnamnets.

Varieteter betecknas med grekiska bokstäfver (eller med "var."), former med italienska bokstäfver (eller

med "f.") Varieteters och formers namn rätta sig i kön efter släktnamnet.

Punkt 3. Hänföres en art till ett annat slägte, bör artens auktor anföras inom parentes, och derefter (utanför parentesen) namnet på den författare, som öfverflyttat arten till annat slägte. Vid upphöjning af en varietet till art eller nedflyttning af en art till varietet förfäres på motsvarande sätt. Den författare, som första gången vidtager någon af de nämnda förändringarna, bör lemna fullständiga citat.

Punkt 4. I släktnamn förändras de grekiska ändelserna -οσ och -οϋ till -us och -um.

Punkt 5. Se nedan!

Punkt 6. Substantiviska artnamn, bildade af personers, länders och orters namn, skrivas med stor begynnelsebokstaf. Andra substantiviska, liksom alla adjektiviska, artnamn skrivas med liten begynnelsebokstaf.

Punkt 7. Otvifvelaktiga hybrider betecknas medelst föräldrarnas namn, förbundna genom ett × och anförda i alfabetisk ordning.

En förmodan om en växts hybrida härstamning kan uttryckas genom att anbringa ett kors (×) framför namnet. De förmodade föräldrarnas namn kunna då med ett ? bifogas inom parentes.

Punkt 8. Se nedan!

Punkt 9. Förefinnas i herbarier opublicerade namn på nya arter, varieteter o. s. v., har man ingen skyldighet att upptaga dem. Sker det, är den som publicerat arten auktor till namnet.

Punkt 10. Växtnamn med beteckningen "hort." (c: hortulanorum), uppförda i trädgårdskataloger med ofullständig eller ovetenskaplig beskrifning, kunna, när de upptagas samt åtföljas af en tydligare beskrifning, bibehålla beteckningen "hort." inom parentes, men böra alltid (utanför parentesen) åtföljas af namnet på den författare, som adopterat dem.

Beträffande punkterna 5 och 8 ansågo sig komiterade ej kunna afgifva något utlåtande. Den förra förutsätter en filologisk utredning, som de ej vore i tillfälle att lemna, den senare en bestämd uppgift om hvad som bör förstås med det flertydiga ordet original-exemplar; äfven detta blef sällskapet's beslut.

Reservation anmäldes beträffande punkten 3 af docenten af Klercker, hvilken ansåg, att all auktorsbeteckning vore olämplig samt att, om en sådan dock skulle ifrågakomma, man borde utlemna namnet på artens ursprungliga auktor och i stället blott anföra författaren till det floristiska arbete, enligt hvilket en växt för tillfället blifvit bestämd.

2. Professor V. WITTRÖCK höll föredrag om "Sveriges högre epifytflora".

3. Amanuensen H. DAHLSTEDT föredrog "Om de hittills kända skandinaviska Hieracierna af gruppen Alpina" och förevisade en mängd hithörande arter och former.

Några för Ölands flora nya eller mindre kända Viola-former.

Af CARL ARESKOG.

Följande för Öland nya eller mindre kända Viola-former anföras här i korthet såsom ett föregående meddelande. De med större stil betecknade äro mig veterligt ej förut antecknade för florområdet.

Viola canina REICHB. × *stagnina* KIT. — På ängsmark i Algutsrum och vid Borgholm.

V. canina REICHB. × *stagnina* KIT f. *umbrosa*. — Under buskar vid en väg i Torslunda.

V. canina REICHB. × *pumila* CHAIX. — På alfvarren vid Resmo, på ängar i Algutsrum och betesmarker vid Borgholm.

V. elatior FR. × *pumila* CHAIX. — Algutsrum.

V. elatior FR. × *stagnina* KIT. — Algutsrum.

V. Riviniana REICHB. × *rupestris* SCHMIDT. — Borgholm, Ekerum, Stora Rör.

V. canina REICHB. × *rupestris* SCHMIDT. — Spridda ex. h. o. d. vid Borgholm; mera ymnigt på en sandig åker i Köping.

V. mirabilis L. × *silvestris* REICHB. — Spar-samt i lunder vid Borgholm.

V. rupestris SCHMIDT. × *silvestris* REICHB. — Borgholm. Denna sällsynta kombination är, såvidt jag vet, ej förut antecknad för Skandinavien.

V. hirta L. × *odorata* L. — Lundegård, Köping, Kolstad, Strandtorp etc. Förekommer öfverallt, där stamarterna i någon mängd förefinnas.

V. canina REICHB. f. *albiflora*. — Borgholm.

V. silvestris REICHB. f. *albiflora*. — Borgholm. Ej att förväxla med *f. pallida*.

V. rupestris SCHMIDT. β *glaberrima* MURB. Spar-samt på alfvarmark vid Alböke.

V. pumila CHAIX. × *rupestris* SCHMIDT. f. *subpu-mila*. — Lundegård.

Borgholm, Juni 1893.

Lunds botaniska förenings förhandlingar.

XXXVII. Den 28 april 1893.

Tvenne för Skandinavien nya växthybrider funna på Gotland.

Af FR E. AHLFVENGREN.

1. *Malva borealis* WALLM. × *vulgaris* FR.

Förra sommaren påträffades vid Gervalls i Hejde socken bland massor af *Malva borealis* och *vulgaris* en del mellanformer, som genom sina intermediära karaktärer tydligen hänvisade på ett hybridt ursprung ur de nämnda arterna. Något senare funnos äfven

några exemplar af samma form vid Prestgården i samma socken.

Dels torde det ej vara utan intresse att lemna en utförligare beskrifning af en växt, då den för första gången anträffas inom ett större florumråde, hvarigenom dess urskiljande på andra lokaler underlättas, dels torde ock en beskrifning vara på sin plats för att visa, att växten i fråga verkligen är den, man ger den ut för att vara.

Ytterfodret längre än hos *vulgaris* (der det är af foderblädens halfva längd), men kortare än hos *borealis*, när aldrig till foderflikarnes spets (ss hos *bor.*)

Fodret varierar till sin form mellan de båda stamarternas, vanligen intermediärt, med stjernhår (men glesare än hos *vulg.*). Flikarne med kanterna krusiga (*bor.*) och hårbräddade. Håren en kombination af båda föräldrarnas (Borstlika från hvarandra stående hos *borealis* och längre mjukare framåtriktade hos *vulgaris*).

Kronbladen ungefär dubbelt så långa som foderbladen, mindre urnupna än hos *vulg.*, deras färg varierande från helt hvita till blekröda med mörkare strimmor, dock ytterst sällan så mörka som hos *vulg.*

Fruktens sterila centralparti till sin storlek också varierande, än med en diameter lika med karpellernas radiala längd (*vulg.*) än endast hälften så kort (*bor.*), vanligast intermediär.

Karpellerna 11—13, vanl. 12 till antalet, hålla sålunda just gränstalet mellan de båda stamarterna (*bor.* med omkring 10, öfverstiga aldrig 12; *vulg.* med 12—15), tydligt skarpkantade (kanterna dock ej så höga som hos *bor.*) och tvärrynkiga, hvilket framträder tydligare vid torkning, samt håriga (men glesare än hos *vulg.*), oftast ojemnt utvecklade och ej sällan sterila och rudimentära.

Pollen endast med 30—40 $\frac{0}{10}$ dugliga korn; hos föräldrarna 98—100 $\frac{0}{10}$.

Denna hybrid är förut bekant från flere lokaler i Tyskland, och antagligen förekommer den äfven flerstädes i Skandinavien, fast hittills förbisedd, då den till sitt habituella utseende och blommans storlek och färg närmast liknar *M. vulgaris*. Men möjligt är också, att dess förekomst är sällsyntare, då en korsbefruktning mellan de båda arterna försvåras derigenom, att såsom bekant *M. borealis* små blommor äro inrättade för sjelfbefruktning och *M. vulgaris* liksom öfriga Malvaceers äro entomofila. En i ögonen fallande omständighet på fyndortsplatsen var äfven den, att hybriderna aldrig förekom på mera skyddade lokaler, oaktadt båda stamarterna äfven der växte blandade med hvarandra, utan endast på mera öppna ställen, som ofta voro utsatta för tramp, öfverkörning o. d., hvarför det deraf vill synas, som skulle korsbefruktning på något sätt hafva uppstått genom denna senare förmedling, visserligen våldsamt, men en sådan omild behandling synes i öfrigt komma dessa segliffvade växter föga vid.

2. *Scleranthus annuus* L. × *perennis* L.

På ett sandigt fält, Sanden kalladt, mellan Stenhuse gård och kyrkan i Sanda socken förekom likaledes förre sommaren en *Scleranthus*-form, som genom sin allmänna färgteckning strax föll mig i ögonen såsom en öfvergångsform mellan de på samma ställe ymnigt växande *Scleranthus annuus* och *perennis*. Vid närmare undersökning kan jag ej annat än betrakta denna form som en hybrid mellan dessa båda arter, oaktadt pollens fullgoda beskaffenhet här icke faller något bekräftande utslag till förmån för denna åsigt. Fröna äro deremot sällan utvecklade.

Följande beskrifning är grundad på friskt material, utom hvad pollen beträffar. Vid torkning går den för hvarje art typiska färgteckningen såväl hos stam som blad och blommor nästan alldeles förlorad.

Hela örten grön med dragning åt blått (*S. per.*); blommans färg intermediär mellan *perennis*' rent hvita och *annuus*' gulgröna.

Foderflikarne teml. bredt hinnkantade; hinnkanten intermediär, når fram om det gröna midtelpartiets spets och blir der huflikt hopdragen ss. hos *perennis*, dock smalare och spetsigare, (hos *annuus* når den smala hinnkanten aldrig öfver den gröna spetsen, som också är rak) ständigt utstående (*annuus*) och vanl. längre än det glatta (*ann.*) eller håriga (*per.*) foderröret.

Ståndarne, (som hos *perennis* äro nästan lika långa som fodret och alla 10 utvecklade, hos *annuus* 3—4 ggr kortare än fodret och blott till en del, vanligen 5, fertila), ungefär af halfva fodrets längd och flere än hos *ann.* fullständigt utvecklade, ofta alla 10 ss. hos *per.*

Pollen som ofvan sagdt fullgodt, men endast ett ringa antal pollenkorn sedda.

Enåriga och tvååriga individ funnos.

I våra florer upptages under *S. annuus* en varietet *biennis* Fr., hvilken antagligen, åtminstone till en del, just är denna hybrid. FLEK i sin utmärkta Flora von Schlesien upptager jemte hybriden äfven en *S. annuus* β *biennis* Reuter, men beskrifningarne öfver båda synas sammanfalla. Otvetydigt framgår derur en intermediär form äfven för den förra. Å andra sidan finnas verkliga tvååriga former af *S. annuus*, hvilka i öfrigt på intet sätt skilja sig från den typiska. Jag har sett sådana former från ofvannämnda lokal och i Lunds univ. herbarium flere exemplar från vidt skiljda platser.

Hybridens förekomst utanför Skandinavien är känd från flere lokaler i Tyskland.

Literaturofversigt.

Kuntze, Otto, Die Bewegung in der botanischen Nomenclatur von Ende 1891 bis Mai 1893 (Botan. Centralbl. Bd. LIV, 1893, N. 25—26 p. 353—361, 385—408).

Sedan O. KUNTZE utgifvit *Revis. gen. plant.*, gjorde han en 14 månaders resa i Sydamerika och trodde att under tiden skulle de olika åsigterna om hans arbete få tid att komma fram och stadga sig. I dess ställe har en fullständig revolution utbrutit. OK. har i det under utgifning varande första häftet af *Rev. gen. pl. III* aftryckt 57 uppsatser och kritiker, som utkommit i nomenklaturfrågan efter *Rev. gen. pl. I—II*, jemte repliker, samt nu sjelf i förväg (i *Bot. Centralbl.*) gifvit ett referat af detta sitt arbete.

OK. föreslår en kompromiss, så att utgångspunkten för nomenklaturen i st. f. 1735 sättes till år 1737 (eventuellt 1753). På Pariserkongressen 1867 ville åtskilliga att man skulle gå tillbaka till TOURNEFORT för släktena, men man beslöt att stanna vid LINNÉ och man bestämde i § 15: *la plus ancienne, adopté par Linné ou donné par lui.* OK. säger vidare att LINNÉS *Syst. pl. ed. I 1735* måste enligt denna § 15 vara det grundläggande verket.¹⁾ Börjar man med året 1753, så måste 93 gen. med 6876 arter få andra namn än nu brukliga; med 1737 som början endast 24 gen. med 2186 arter. Genom att öfvergå från 1735 till 1737 skulle 65 släkten med 5,015 arter återfå hittills brukliga namn. I LINNÉS *Spec. pl. 1753* saknas alla slägtdiagnoser, ej håller citeras sådana förut existerande. (Därför ville Berlinerförslaget att man beträffande släktena skulle börja med Linnés *gen. pl. IV. 1752*, men detta har visat sig olämpligt, då nämnda upplaga endast är ett illegalt arbete af

¹⁾ Dervid kunde anmärkas att man före 1867 ej var van att utgå från detta arbete utan från andra yngre af LINNÉ. — Utg.

d:r STRUMPF i Halle). Släktnamnen skulle dock, om man vill tillämpa § 2 i Berlinerförslaget, som antogs på botaniska kongressen i Genua, ej gälla ss. varande nomina nuda eller delvis seminuda. Besluten på Genuakongressen anser OK. vara utan värde, då den ej var sammankallad för att fatta beslut om ändringar af och tillägg till Pariserkongressens beslut (1867) och i den deltog 60 italienare (hvaraf en del ej borde haft rösträtt) och 40 utländingar.

De nya förslag, som OK. upptagit i sin "*Codex emendatus nomenclaturæ botanicæ*", äro hufvudsakligen följande:

§ 28 sub 3 = 9 att ersätta med: aldrig förnya ett homonym.

§ 33 strykes enl. de CANDOLLES förslag. Ny § 33. Varieteters och formers genus rättar sig efter släktnamnet, äfven om sådana ord som subsp., var. eller f. därvid brukas. — Artnamn skrivas med stor begynnelsebokstaf då de äro substantiva propria, annars alltid med liten.

§ 37 första delen ersättes med följande: Otvifvelaktiga bastarder betecknas genom föräldrarnes namn i alfabetisk ordning med deras teckes (♂, ♀) och ett ×, som sammanbinda dem, t. ex.

Digitalis lutea ♀ × *purpurea* ♂ Kochreuter.

Digitalis lutea ♂ × *purpurea* ♀ Gaertner.

Man citerar dervid namnet på den förste odlaren eller upptäckaren, eventuellt vid namnförändringar i (). Gifves artnamn till otvifvelaktiga bastarder, så kan detta användas endast som synonym med åtföljande ×, t. ex. *Triticum ovatum* ♀ × *vulgare* ♂ Godr. et Gren. = *Aegilops triticoides* × Req.

§ 46. Att tillägga: Nya namn, grundade på synonymer, karakteriseras genom dessa senare.

(Ny) sektion IX.

Ändring af reglerna och framtida lagstadgande.

§ 70. Dessa regler må endast af kompetenta auktorer förändras på en för ändamålet sammankallad internationel kongress, sedan ändringsförslagen blifvit behandlade på en internationel botanistkongress minst 1 år i förväg och dess förslag inom $\frac{1}{4}$ år blifvit framlagda till allmän diskussion i minst 10 framstående facktidskrifter i olika länder.

(Särskilda kompetensvillkor för de röstberättigade uppställas af förf.)

§ 71. Upphäfningar och ändringar af bestående regler hafva icke retroaktiv verkan, utan gälla blott för nya eller sedermera förnyade benämningar, gjorda efter publikationsdatum för de nya kongressbesluten. Dessförinnan återupptagna namn må hafva rätt till godkännande.

§ 72. På grund af art. (§) 71 måste följande förändringar vidtagas:

1. I art. 42 upphävas följande: "Sie wird auch da durch erreicht . . . bezeichnet sind." I dess ställe stadgas att afbildningar utan tryckt diagnostisk beskrifning icke må utgöra grunden för ett slägte eller en art. (Härigenom förbjudas framdeles nybenämningar genom till salu varande etc. herbarier).

2. Till art. 46 tillfogas: Namn på släkten, arter, afarter få icke återupptagas, såvida de under 100 år efter deras uppställande icke blifvit återupptagna.

3. Till art 60 tillsättes: 4. Förhandenvarande homonymer göra framdeles konkurrerande och förnyade eller nya homonymer ogiltiga.

§ 72 b. Öfvergångsbestämmelser. De af d:r OTTO KUNTZE för den nya utgångspunkten i nomenklaturen förberedda ändringarne af slägtnamn gälla ännu enligt gammal rätt (— enl. § 1—68); de till dessa slägtnamn hörande artnamnen äro att hemta ur hans Rev. gen. pl. och böra förses med hans auktorscit.

Möjligen behöfliga redaktionsändringar förbehållas d:r O. KUNTZE och fordra godkännande af en följande kongress.

Det föregående (af Codex emendatus, hvori äfven de från A. de CANDOLLE öfvertagna ändringarne och de i Rev. gen. pl. 1891 publicerade tillsatserna äro upptagna) anbefalles som kompromiss åt en kompetent kongress till antagande en bloc. Vidare föreslås till provisoriskt antagande och diskussion §§ 73 och 74, till dess de blifva förelagda en följande kongress:

§ 73. Vid namn, icke härledda af personnamn iakttaga man följande grundsatser.¹⁾

1. Man eliminerar H, h, utom i ch, ph, th.

2. Man ersätter Y y (grekiskt *v*) med I i utom i inrotade 100 år gamla undantag, hvori u brukats (t. ex. *Cupressus*, *Cuphea*); y i nomina barbara, t. ex. *Yucca* bibehålles.

Grekiskt K k ersättes med C c. Grekiskt *ov* och franskt *ou* (för nomina barbara) latiniseras till u; vidare rr = rrh = rh förkortas till r vid sammansättningar af 2 ord.

3. Med undantag af klassiska obestriddliga afvikelser (t. ex. *Crambe*) och med — *odon* sammansatta ord (t. ex. *Leontodon*) latiniserar man de grekiska ändelserna på substantiva namn, ss: *ov* = um, *ων* = on, *ος* = us, *η* = a, *α* = a, *ας* = as, *ωδης* = odes, *ης* = es, *ις* = is.

4. Grekiska dubbelvokaler latiniseras: *ει* = i, *οι* = oe, *αι* = ae.

5. Man skrifer unisona dubbelvokaler skilda, aldrig förenade (ae oe ue, icke æ ä, œ ö ø, ü) och man eliminerar vokaltecknet „, (antingen det är tyskt ä, ö, ü = ae, oe, ue som ersättning för e, eller franskt

¹⁾ Att de under 73 1 och 2 första satsen gjorda förslagen i alla fall skola ha retroaktiv verkan, kan vara betänkligt. — Utg.

ü för u i andra språk, eller det är trema; för trema användes vid dissona dubbelvokaler ett vokaltreck, t. ex. *Staelia*, *Daïs*, *Nereïda*, *Roëllea*, *Ruëllea*, *Geünsia*, *Boöpsis*, *Zoögloca* (ej på amerikanskt vis *Zoö*), *Microöla*. Grundsats 5 gäller äfven personalnamn. — ¹⁾.

6. Man sammanbinder vid latiniserandet grekiska sammansatta ord med *o*, såvidt härledningen gör det möjligt (t. ex. *Mytro* icke *a*, *e*; *Scapho* icke *e*, *i*, *y*); vid förkortning af första ordhalfvan blir vokalen oförändrad (t. ex. *Stigma-* i st. f. *Stigmato-*, *Lepi-* i st. f. *Lepido*); börjar andra ordhalfvan med en vokal, så bortfaller sammanbindningsvokalen (t. ex. *Stigmanthus*, *Stigmat-anthus*), konsonantinskjutning mellan 2 ordhalfver förorsakar 2 olika namn (t. ex. *Ptero-*, *Pterido-*, *Pterigo-phyllum*, *Lepi-* och *Lepido-stemon*, *Di-* och *Diplopeltis*).

7. Man skrifver i sammansättningar med syn (*σνν*) framför *l* = syll, framför *b m p* = sym, framför *s* och *z* = sy *zy*, eljest syn (eller *si* ... enligt grundsats 2).

8. Man förenar latinska ord till ett sammansatt medelst *i*, utom då flere dissona vokaler åstadkomma föreningen eller ordet blir tvätydigt; t. ex. *hederiger*, *glechomifolia*, *spiciformis*, *gossypifolia* (således icke *ae*, *ii*); däremot *silviaefolia*, *hordeiformis*, *caricaeformis* jemte *cariciformis*.

9. Man skrifve *-chluena* i st. f. *-laena* och *Neuro-* i st. f. *Nevro-*.

10. Man skiljer icke *I* och *J* i register.

11. Man sätter icke synonymen i särskilda register. Man utmärker synonymer i registren genom magrare bokstäfver eller genom att sätta synonymerna eller deras sidotal i *parenthes* eller ett stycke in på

¹⁾ Borde ej denna regel något förändras, så att den innehölle att i växtnamn icke finge förekomma andra bokstäfver (eller diph-tonger) än de i latinet brukliga, samt (i de få fall, där de brukats) *k*, *y* och *w*. — Utg.

raden. Är det omöjligt att undvika kursivt jemte på annat sätt tryckta registernamn, så brukar man kursiv endast för synonymen.

Namn på högre grupper i register utmärkas i tryck på något iögonfallande sätt.

12. Genera-synonymer registreras för hvar band af ej på en gång utkommande verk. — Registreras arterna, så sker det under slägtnamnen. — Man må ej förglömma auktorseiteringen i registren.

13. Artiklen 73 har beträffande korrektionen af ord retroaktiv verkan.

§ 74. Förändras bör:

1. Till art. 21 tillägges: Namn på högre grupper (än genera), som äro bildade af slägtnamn efter tredje latinska deklinationen, skola äfven corrigeras enhetligt med suffixer, på samma sätt som andra grupper af samma rang; detta gäller som tillåtlig korrigerings och medför icke förkastande af det äldsta auktorcitatet.

2. Artikeln 22, — 1 och 2 strykas.

3. Art. 24, i slutet strykes "*cae* och *ineae*" och sättes i stället: *ineae* eller liknande för hvarje rang likformiga ändelser.

Den, som intresserar sig för nomenklaturfrågan får sjelf närmare taga reda på KUNTZE's arbete. I en tidskrift är redan en kritik utlofvad af detta K:s under tryckning varande verk. Blir diskussionen om denna del lika liflig som om de 2 först utkommande delarne, bör frågan snart ha fått en så allsidig behandling, att det kan vara utsigt till att en kompromiss ingås och att man kan hoppas uppnå enighet i de flesta af frågorna, speciellt om utgångsåret.

Société pour l'étude de la Flore Française 189'. (Bull. de l'Herbier Boissier Appendix N:o II. Juin. 1893).

Under titlen "Notes sur les plantes distribuées, et diagnoses des espèces nouvelles ou peu connues" förekommer äfven beskrifningar på 12 nya *A'chemilla*-

arter af R. BUSER, och som 2 af dessa äfven anföras för Sverige, så aftryckas här diagnoserna för dessa två.

Sid. 20: "140. — **Alchimilla plicata** Buser, sp. nova. — Plante de taille petite, quoique assez vigoureuse, peu gracieuse, pubescente dans toutes ses parties, d'une teinte obscure, uniforme, grisâtre et rappelant ainsi les *Pubescentes*. — Rhizome vigoureux, long et dur, chevelu, traçant à la superficie du sol. Feuilles petites ou moyennes (larges de 2,5—10 centim. longues de 1,5—8), non ondulées, mais pliées en carène sur le vif (les plus grandes sont planes), coriaces, réniformes, avec un sinus ouvert jusqu' à angle droit au-dessus du pétiole, 7-9-lobées. Lobes égalant $\frac{1}{3}$ rayon du limbe, ceux des feuilles printanières semi-orbiculaires, ceux des feuilles estivales semi-obovés, garnis de chaque côté de 4—6 dents grosses, peu profondes, arrondies, presque mammiformes, terminées par un pinceau de poils (dentelure semblable à celle du *minor* Huds. f. *vegeta*); lobes séparés par une incision arquée, longue de 2 dents, souvent masquée par un pli. Feuilles d'un glauque sombre, poilues ou subpubescentes en dessus; d'un blanc verdâtre, réticulées-veinées, subpubescentes ou pubescentes en dessous; un peu brillantes et soyeuses sur les nervures et dans leur jeunesse. Stipules à gâines longues et lâches, poilues ou pubescentes, incolores en bas, verdâtres vers le haut et se terminant par des oreillettes fort larges et irrégulièrement dentées. Tiges (6—28 cm.) arquées-ascendantes, droites et écartées au soleil, dans la règle ne dépassant pas les feuilles, velues (ainsique les pétioles) dans toute leur longueur de poils longs, doux, dressés écartés, se colorant au soleil vers la maturité d'un brun rouge, dichotomes dès le milieu ou en dessous. Feuilles caulinaires peu développées, assez profondément ($\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$) divisées, à stipules grandes, garnies de dents nombreuses et grosses. Inflorescence assez petite. Fleurs assez grandes (longues de 2,5—3,5

mm. et larges de 3,5—4), glomérulées; glomerules confluents en un seul dans les petits individus. Urcéoles jeunes obconiques et de la longueur des sépales, en fruits d'un jaune verdâtre, turbinés ou piriformes, de $\frac{1}{3}$ plus courts que les sépales, légèrement velus de poils lâches ou un peu dressés. Sépales dressés après l'anthèse et masquant les styles passablement saillants. Folioles du calicule normales. Pedicelles allongés, dressés, égalant presque les fleurs, glabrescents ou glabres".

"Hab. Endroits secs, ensoleillés, buissonneux. Consocié presque constamment avec les *Pubescentes*, parmi lesquels il ressemble le plus au *minor* Hudson. Espèce rare, mais certainement très répandue, constatée, absolument identique, jusque'ici dans les trois localités suivantes: France, Haute-Savoie: Mont Salève près Genève, dans les pâturages maigres depuis les Treize-Arbres jusqu'à la Croisette, fréquente surtout sur le terrain sidérolithique; Bohême: St. Annabad (Opiz in H. Prag.); Suède: Upsal (F. Ahlberg, "Pl. Scandin.>")."

Sid. 30: "148. — **A. glomerulans** Buser, sp. nova. — Plante moyenne, décombante sur le sol quand elle peut se développer librement, d'une teinte jaune pâle terne, comme chlorotique, d'un indument appliqué peu abondant quoique s'étendant sur toutes les parties à l'exception des fleurs. Rhizome robuste, grossi par de grands restes stipulaires. Feuilles moyennes (larges de 3—13 cm. et longues de 2,5—11); 9—11-lobées; très fortement ondulées, avec des plis dans les angles sur le sec, quand elles sont étalées: suborbiculaires et les petits lobes extérieurs se couvrant au-dessus du pétiole. Lobes diminuant insensiblement depuis le médian, peu profonds, ceux des feuilles printanières arqués ou tronqués, $\frac{1}{5}$ rayon, ceux des feuilles moyennes semi-circulaires, $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ rayon; ceux des feuilles estivales subquadrangulaires, à bords plutôt rectilignes et à extrémité largement tronquée, $\frac{2}{5}$ rayon, tous den-

tés à l'entour. Dents 5—8 de chaque côté, assez grandes, ovées ou mammiformes, pénicillées. Feuilles un peu épaisses, tres flexibles, même après la dessiccation; dans leur jeunesse d'un vert pâle tirant sur le jaune, les adultes d'un glauque pâle (grisâtres en dessous); se bordant vers l'automne, le plus souvent seulement sur l'extrême bordure des dents, d'un rouge brun sale, planes des deux côtés, à nervures comme aplaties en dessous sur les grands individus (à l'exception des premières feuilles qui sont glabres ou presque glabres); poilues des deux côtés de poils longs appliqués qui quand ils sont plus abondants ainsi que dans l'état jeune confèrent aux faces un reflet soyeux. Pétiotes (1,5—25 cm.) le plus souvent robustes et assez gros; les premiers glabres ou peu poilus, les suivants soyeux, les derniers fortement brillants. Stipules larges et lâches, d'un brun puce clair, se terminant par des grandes oreillettes larges et oblongues. Tiges assez grosses, le plus souvent décombantes, arquées, non flexueuses, ascendentes seulement dans les hautes herbes, dans la région nivale comme apprimées au sol; 2 à 4 fois plus longues que les feuilles; longues de 0,5—4 dm.; d'un jaune pâle et verdâtre, se colorant au dessus au soleil d'un brun rouge sale; (à l'exception du premier intre-noed très court presque glabre) pubescentes de poils longs, fins, appliqués ou légèrement divergents dans toute leur longueur jusqu'aux derniers stipuliums ou jusque sur les scorpioides. Inflorescence commençant souvent dès le premier $\frac{1}{3}$ de la tige, inflorescences partielles serrées et formant des glomérules arrondis à cause des scorpioides raccourcis et des pédicelles divergents de tous côtés (semblable sous ce rapport au *pastoralis*). Fleurs assez courtes et assez larges (longues de 3—3,5 mm., larges 3,5—4), d'un jaune pâle, à pédicelles glabres ou garnis de quelques poils épars. Urcéoles (1—1 $\frac{1}{2}$ mm.) d'abord en entonnoir large, assez brusquement terminés en

bas, égalant les sepales; en fruits turbinés, à nervures saillantes. Sépales presque aussi larges que longs, larges-linguiformes ou tronqués-cordés, faiblement acuminés, restant ouverts. Calicule normal. Styles très exserts. Pédicelles assez courts, les inférieurs égalant, les supérieurs plus courts que les urcéoles”.

”*Hab. L' A. glomerulans* est une Alchimilles fréquentes de la région alpine supérieure et surtout de la région glaciale de la Suisse et de la Savoie — — — sans cependant appartenir exclusivement à cette zone, car il descend égrené jusque dans la région alpestre dans la zone des sapins. — — — Dans le Haut-Jura — — —. La distribution suisse de l'espèce est aujourd'hui déjà telle qu'il est très probable qu'on constatera le *glomerulans* dans la chaîne alpine depuis la Basse-Autriche jusqu'aux Alpes-Maritimes”.

”La distribution ultérieure est fort intéressante. Bordère a trouvé la plante près de Gèdre, dans les Hautes-Pyrénées. Elle se retrouve énormément répandue et complètement identique dans la région arctique: Laponie, Islande, Groënland, Labrador (tout ce que les Frères Moraves en ont apporté sous le nom de *A. vulgaris* appartient à notre espèce)”.

(I Ann. Scott. Nat. Hist. July 1893 p. 186 - 7 finnes en kort notis af P. EWING om former af *Alchemilla vulgaris* och *alpina*, hvori öfver åberopas arbeten af KERNER och DRUCE).

Ascherson P., *Veronica campestris* Schmalh. und ihre Verbreitung in Mitteleuropa (Öster. reich. bot. Zeitschr. 1893 s. 123 -126.)

I Bericht. d. deutsch. bot. Gesellsch. 1892 p. 296 (t. 16) hade SCHMALHAUSEN under namn af *Veronica campestris* beskrifvit och afbildat en växt, som han förut uppställt som varietet af *V. verna*. ASCHERSON anser de båda nämnda växterna såsom verkligt skilda arter, men är ännu ej rätt säker på hvad namn den

nya arten skall hafva, emedan det är mycket sannolikt att den är identisk med *V. succulenta* ALL. (1785) och *V. Dillenii* CRANTZ (1769).

V. campestris skiljer sig från *V. verna* derigenom att den är större och mer robust, bladen något tätare, på undre sidan ofta rödaktiga; blomställningen är glesare, blommorna och isynnerhet blomkronan större, den senare mörkare blå; frukterna större med flere frön i hvart rum (hos *V. campestris* 9—13, hos *V. verna* endast 6—8); stiftet långt och smalt, ungef. $\frac{1}{2}$ af skiljeväggens längd; hos *V. verna* är stiftet kort och proportionsvis tjockt (kortare än $\frac{1}{3}$ af skiljeväggen) och öfverskjuter vanligen icke eller obetydligt inskärningen på frukten. Redan af färgen på torkade ex. kan man skilja de båda arterna. *V. campestris* svartnar vid torkning mycket mer och dess frukter äro svagt brunaktigt gula, under det att de hos *V. verna* äro grönaktigt gula.

V. verna tyckes hafva en större utbredning än *V. campestris* i synnerhet åt vester. Den sistnämnda arten skall äfven vara tagen i Sverige af Hyltén Cavallius, vid Wexjö enligt Haussknecht. (Sannolikt har den ej någon större utbredning här, möjligen endast tillfälligtvis införd med utländskt utsäde och snart åter försvinnande; i Ryssland går den dock upp till Riga).

Ascherson, P., Formen unserer beiden Frühlings-Anemonen (Verh. d. bot. Ver. d. Pr. Brandenb. 33 Jahrg. p. XVII—XXII).

Här omnämnes en väl i det hela obetydlig form såsom förekommande äfven i Sverige (Upsala, Andersson), näml. *Anemone nemorosa* L. var. *subintegra* Wiesb. (in Celakowsky in Sitzungsab. d. K. böhm. Ges. d. Wiss. Jan. 1891 s. 34). Den har bladens flikar i kanten hela eller endast glest och mot spetsen grundt inskuret sågade (med trubbiga tänder).

Gran H. H., Algevegetationen i Tønsbergsfjorden. (Christ. Vidensk. Selsk. Forh. 1893 N. 7, 38 s. + 1 pl.)

I senare tid har i Norge i synnerhet af M. FOSLIE blifvit tagna åtskilliga för skandinavien nya eller förut helt och hållet obekanta hafsalger. I föreliggande arbete meddelas beskrifning och figg. på följande nya: *Elachista fracta* endast skild från *E. stellaris* genom plurilokulära sporangier vid assimilationsgrenarnes basis, *Ectocarpus Sandrianus* Zanard. *β. balticus* Reink. f. *implexa* samt det nya slägtet *Phaeocladia*, "thallus e filis repentibus constat in apice et infra apicem ramificantibus, veterioribus in crustam pseudoparenchymaticam 1—3stratorum cellularum, organis verticalibus destitutam, concrenentibus. Sporangia unilocularia transmutatione cellularum vegetativarum oriuntur. Sporangia plurilocularia ignota. *Ph. prostrata*, thallus ambitu irregulari, diametro 1—3 mm., crassitudine 20—30 μ , prope marginem uno strato cellularum constitutus, cetero duobus vel rarius tribus stratis formatur. Cellulis vegetativis ellipticis l. rotundate 4-pluriangulatis, diametro 10—20 μ . Sporangia unilocularia semiglobularia l. ellipsoidea, diametro circiter 20 μ , e cellulis superioribus strati in variis locis orta verrucarum modo excrescunt. — På gamla *Zostera*-blad på 20 meters djup.

Klinge, J., Revision der *Orchis cordigera* FRIES und *Orchis angustifolia* RECHB. Inauguraldissertation . . . der K. Universität zu Jurjew (Dorpat). Jurjew 1893. 103 sid. 8:o.

Denna disputation utgör ett förberedande meddelande om ett par arter ur den grupp, *Orchides latifoliae* Rechb. fil., som förf. sedan utförligare skall behandla och då inlåta sig på en kritisk behandling af dess arter: *O. incarnata* L. (*O. cruenta* Müll., *O. sesquipedalis* W.), *O. latifolia* L., *O. angustifolia* Rechb.,

O. cordigera Fr., *O. maculata* L., *O. sambucina* L. och *O. prendosambucina* Ten.

Af *O. cordigera* Fries beskrifvas 6 varieteter samt 2 former, deraf äfven β *Blyttii* Rehb. med f. *Blyttii* Rehb. från Norge. Förf. diagnosticerar denna art på följande sätt. "O. foliis infimis plus minusve spatulæformibus, antice latioribus in basin attenuatis; labello breviter cuneato, subcordato vel subrotundato, integro rariusve leviter trilobo basin versus latissimo; calcare brevissimo, breviter conico, ovario dimidio vel fere dimidio brevior, basi valde amplificato."

Namnet *O. angustifolia* Rehb. Ic. pl. crit 1831 föredrages framför *O. Traunsteineri* Sauter 1837, men förf. upplyser att det funnits tidigare förf., som användt det förra namnet för andra arter. Diagnosen på denna art lyder: "O. foliis supremis apice a spicæ basi distantibus; labello trilobo rariusve subintegro, apicem vel labelli partem mediam versus latissimo, lobo medio rariusve imposito."

Ur förf:s öfversigt meddela vi ett kort utdrag.

Först indelas arten i *lanceata* och *lanccolata*. De senare i: A. ovariis inalatis, rariusve ovarii jugis leviter membranaceis.

a foliis erectis, erecto patulis, vel adpressis: *A. Erectæ*.

a. foliis erecto-patulis, lineari-lanceolatis, infimis acuminatis.

1. labello trilobo, lobo medio fere semper producto, β *Traunsteinerii*.

a'. foliis inferioribus basin versus latissimis, subacutis; bracteis plurimum flores superantibus. (3 former.)

b'. foliis infimis inferioribusve laminam mediam vel apicem versus latissimis, obtusiusculis, interdum apice imposito — γ *Nylandrii*.

a. foliis immaculatis f. *genuina*. (*O. latifolia* L. v. *angustifolia* F. Nyl. Spic. pl. fenn.)

β^1 . foliis maculatis. i. labello typico: f. *Friesii* ("O. angustifolia Rehb. ic. pl. crit. f. 1140 "in sched. Herb. norm. VII. n. 68; "O. Traunsteineri Saut. sec. Koch" ibid.). Gottland.

β . foliis erectis vel adpressis vel erecto-patulis lanceolatis vel ovato-lanceolatis, obtusatis, latioribus brevioribusque, infimis apice rotundatis — ϵ *Blyttii*,

1. foliis lanceolatis, erecto-patulis, interdum adpressis: f. 1 *genuina*. Rypekjern in subalpinis in Nordmarken prope Christianiam leg. M. N. Blytt.

2. foliis latissimis, ovato-lanceolatis: f. 2 *latissima*.

3. foliis infimis spatulæformibus: f. 3 *spatulata*.

Norwegia, Börsvaldsmyren parvic. Toten prope lacum Mjösen, leg. M. N. Blytt in sched. sub O. latifolia L.

4. foliis remotis, adpressis, brevissimis: f. 4 *remota* (Ösel).

b. foliis omnibus vel tantum infimis arcuatis vel recurvatis, rariusve leviter arcuato-patulis, plurimum complicatis: B *Recurvæ*. Hit hör bland andra ξ . *recurva* f. 3 *Schurii*, hvartill citeras som synonym O. incarnata Fries mant. 2 p. 54, sec. Schur.

B. ovarii jugis albo-alatis, foliis anguste lanceolatis, complicato-carinatis, canaliculatis, circinali recurvatis, immaculatis: ϑ . *curvifolia* F. Nyl.

Jackson, B. D., Index Kewensis plantarum phanerogamarum nomina et synonyma omnium generum et specierum a Linnæo usque ad annum MDCCCLXXXV complectens nomine recepto auctore patria unicuique plantæ subjectis, sumptibus Caroli Roberti Darwin, ductu et consilio Josephi D. Hooker. Part I, pp. 728.

Denna länge bebådade Index anmäles nu till subscription hos Henry Trowde (Amen Corner, London. E. C.) till ett pris af 2 guineas för hvar af de tillämnade 4 delarne.

Smärre Notiser.

Vetenskapsakademien Den 12 april. Tillkännagafs att ledamoten f. d. professor ALPHONSE de CANDOLLE affidit.

Prof. WITTRÖCK anmälde till införande i öfversigten en af kand. G. THORSTENSON författad uppsats "Tvenne nya *Calamagrostis*- och *Carex*-hybrider jemte ett och annat om deras respektive stamarter." Sekreteraren inlemnade till intagande i akademiens skrifter två uppsatser, "Sphæriaceæ imperfecte cognitæ" af dr K. STARBÄCK samt "Några observationer öfver trädgränsen i våra sydliga fjälltrakter" af dr A. G. Kellgren.

Den 7 juli. Till införande i handlingarne antogs en afhandling af prof. A. G. NATHORST, Zur palæozoischen Flora der arktischen Zone, enthaltend die auf Spitsbergen, auf der Bären Insel und auf Novaja Zemlja von den Schwedischen Expeditionen entdeckten palæozoischen Pflanzen, samt i akademiens skrifter en uppsats af fil. lic. A. G. ELIASSON, Om sekundära anatomiska förändringar inom fanerogamernas florala region.

Videnskabselskabet i Kristiania den 3 febr. D:r WILLE refererade en inlemnad afhandling af d:r H. GRAN om Algevegetationen i Tønsbergsfjorden. — Prof. A. BLYTT framhöll de grunder för teorien om återkommande vexlingar i klimatet efter istiden, som kunna hemtas från växternas nuvarande och tidigare utbredning. Han påvisade huruledes de i mossarne med torflag vexlande stubblagren bero på en klimatisk period, och huruledes hans år 1876 framlagda teori har blifvit bekräftad genom senare undersökningar af mossarne i andra länder, t. ex. Sverige, Finland, Skottland, England och Island. (Hans afhandling härom är redan utkommen i sällskapets skrifter under titlen: Om de fytogeografiske og fytopalæontologiske grunde forat antage klimatvexlinger under kvartærtiden.)

D. 26 maj. Prof. A. BLYTT anmälde till tryckning en afhandling af stud. C. HOLTERMANN, Om Combretaceernas Anatomi, samt en uppsats af stud. real. H. H. GRAN, En norsk form af *Ectocarpus tomentosoides* Farlow. FARLOW fann först *Ectocarpus tomentosoides* i Massachusetts, hvarefter den är tagen vid Weymouth i England och kanske vid Helgoland. Den af GRAN uppställda varieteten *β norvegicus* förekom vid Kri-

stiania på bladets öfre del hos *Laminaria saccharata*, i hvars väfnad den med sin basala del tränger djupt in. Det kan vara tvifvel underkastadt om den skall kallas parasitisk eller endofytisk, kanske snarast rumparasit. De vegetativa skotten äro stundom få eller inga, stundom starkare utvecklade än de krypande endofytiska, hvilket gifver stöd åt REINKES åsigt att *Streblonema* bör förenas med slägtet *Ectocarpus*. Närvaron af interkalära plurilokulära sporangier hos nämnda varietet utgör ett ytterligare stöd för att *Pylaiella* bör betraktas endast som ett underslägte af *Ectocarpus*. I fråga varande art bildar ett öfvergångsled mellan de lägst stående *Ectocarpus*-arterna i riktning af de lägsta Elachistaceer och möjligen också Chordariaceer.

Franz Casper Kiær afled d. 27 juni 1893 i Kristiania. Han var född i Drammen d. 13 juli 1835, blef student 1853, afslutade sina medicinska studier 1863, var sedan 1876 k. fullmäktig i Indredepartementets medicinkontor. Under sina talrika resor i Norge, studerade han löfmossorna. Bland hans skrifter anteckna vi: Om Mikrofotografi (Forhand. Sk. Naturf. möte 1880), Genera muscorum Macrohymenium et Rhegmatodon revisa (1882), Christiania Moser (1884), Norges Undersøgelse i bryologisk Henseende (1885), Professor Christen Smiths Dagbog paa Reisen til de Canariske Øer i 1815 (1889).

Till **lektor** i botanik vid den kgl. Veteriner och Landbohøiskolen i Köpenhamn är doc. ph. d:r O. G. PETERSEN utnämnd.

Till **docent** vid den pharmaceutiske Læreanstalt i Köpenhamn har ph. d:r V. A. POULSEN blifvit utnämnd.

Till **docent** i botanik vid Aas högre landtbruksskola nära Kristiania är BARTHOLD HANSTEEN utnämnd.

Stipendier i Norge. Det Rathkeste Legats ränator blefvo den 8 apr. 1893 af kollegiet vid Universitetet i Kristiania utdelade således: 1. Stud. real.

H. H. GRAN 300 kr. för att studera Kristianiafjordens Algflora och de yttre förhållanden, som förorsaka algvegetationens karaktär; 2. Kand. real. JØRGENSEN 300 kr. till en botanisk resa i Lyngen och öfre delen af Reisendalen; 3. Kand. real. ADOLF DAL 250 kr. till fortsatta studier öfver Norges myrar; 4. Kand. real. A. BOYE 150 kr. till undersökning af algfloran i fjordarna omkring Stavanger; 5. Kand. filos. HANS KLÆR 50 kr. till fortsatta undersökningar af förekomsten af phytophaga Hymenoptera och Gallbildningar i det sydliga Norge.

Det akademiska kollegiet har af det greffliga Hjelmstjern-Rosencroveska legatets räntor d. 22 apr. tilldelat stud. real. BARTHOLD HANSTEEN 1,400 kr. som bidrag till vistelse vid ett tyskt universitet under 2 semester för att studera växtfysiologi.

Af de "til videnskabelige Reiser i Fædrelandet eller Undersøgelser af fædrelandske Forhold bevilgede Midler" är det i år anslaget: 1. åt prof. BLYTT 150 kr till fortsatta undersökningar af den norska Florans utvecklingshistoria och insamling af växter och växtfossiler; 2. åt amanuesis FRIDTZ och lærer O. PRESTRUD 175 kr. till undersökning af kustfloran i Lister och Mandals amt.

Några för skandinavien nya alger. I ett nyli- gen af W. B. TURNER (i K. Sv. Vet. Akad. Handl.) utgifvet större arbete, hvars titel "Algæ aquæ dulcis Indiæ orientalis" ej ger anledning att leta efter för Sverige och Norge nya alger, finnas dock följande sådana: *Euastrum insigne* Hass. β *mammillosum* (Wolle) Turn. (c. *montanum* Racib. från Fiskeland i Norge, *Micrasterias Mahabuleshwarsensis* Hobs. β *major* Turn. och *M. Wallichii* β *major* Turn. från Sverige, *Penium scandinavicum* Turn. (nära *P. spirostriolatum* Bark.) från Fiskeland.

Till salu.

Ett större herbarium,

innehållande ungefär 10,000 arter i omk. 14,000 ex.

Skandin. flora repr. af ung.	2,700 art.	Fanerogamer och Ormbun-	
		kar i	5,500 ex.
” ” ” ” ”	35	” Characeær.	
” ” ” ” ”	950	” Mossor i	1,700 ex.
” ” ” ” ”	90	” Alger.	
” ” ” ” ”	300	” Lafvar.	

De utländska växterna äro samlade från alla världsdelar (ung. 6,000 arter). Växterna, till största delen i mycket godt skick, äro mestadels i rikhaltiga exemplar uppfästade å hvita halfark, hvarje art med varieteter inom helark.

Erhålles intet antagligt anbud å herbariet i sin helhet, säljes det i mindre delar. Hugade spekulanter behagade vända sig till undertecknad, som lemnar upplysningar. Dessutom finnas till salu:

Nyman, Sylloge floræ Europææ och af Botaniska Notiser årgångarna 1843, 44, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 67, 75, 85, 86, 87, 88, 90.

Farm. stud. RICH. WESTLING,
Skara.

Herbarium,

innehållande mer än 1,200 svenska arter.

Adress: D:r **A. F. Stål**,

(G. 18744.)

Vesterås.

Hos **Frans Svanström & C:o**

Stockholm Myntgatan 1.

kan erhållas:

Grått blompressningspapper	format 405×470 mm	Pris pr ris	2.75
Hvitt	” ” 360×445	” ” ”	10—
Herbariepapper N:o 8,	hvit färgton 240×400	” ” ”	4.50
” ” ” 11, blå	” 285×465	” ” ”	7.75
” ” ” 13, hvit	” 285×465	” ” ”	9.—

Obs! De båda sistnämnda sorterna användas vid Riksmusei Botaniska afdelning.

Lektor Grönvalls efterlemnade Mossamling är till salu. Den innehåller:

1) Mossor, insamlade i flera trakter af Skåne, näml. södra delen af provinsen, trakten kring Malmö, kring Tjörnarp och Båstad m. fl. ställen.

2) Genom byte erhållna mossor från norra Sverige, Norge, Finland, Danmark, Tyskland, Frankrike, Schweiz och Österrike. Samlingen innehåller derföre större delen af de i Europa förekommande Bladmossorna. Deremot äro Lefvermossorna mindre talrikt representerade.

Särskildt förtjenar framhållas, att af släktena *Orthotrichum* och *Ulotu* ett stort antal former finnas i samlingen, hvilka dels äro under en följd af år af Lektor Grönvall sjelf insamlade, dels förvärfvade genom byte med in- och utländska bryologer.

Moss-samlingen bör vara af särskildt värde för den, som vill specielt studera Skånes bryologi eller släktena *Orthotrichum* och *Ulotu*

Enligt approximativ beräkning torde antalet af exemplar uppgå till omkring 4.000 och artantalet uppskattas till 700. Samlingen finnes till påseende å Malmö högre allmänläroverk.

Hugade spekulanter torde hänvända sig till

Lektor L. GRÖNVALLS sterbhus,
Malmö.

Innehåll.

ALFVENGREN, Fr. E., Tvenne för Skandinavien nya växthybrider funna på Gottland, s. 162.

ARESKOG, C., Några för Ölands flora nya eller mindre kända *Viola*-former, s. 161.

ARNELL, H. W., S. F. Gray's lefvermoss-släkten, s. 137.

BOLDT, R., Några sötvattensalger från Grönland, s. 156.

Botaniska sällskapets i Stockholm förhandlingar (diskussion om nomenklaturförslaget), s. 158.

CREPIN, F., En för svenska floran ny *Rosa*-art, s. 155.

Finska botanisters åsigtter angående Köpenhamnsförslaget till nomenklatur, s. 151.

Literaturofversigt s. 166.

Smärre notiser s. 179.